

Mál nr. 331/2014
M
og V1 v/ bifreiðarinnar A og V2. v/ bifreiðarinnar B.

Árekstur við Landspítala Hringbraut í Reykjavík þ. 20.10.2014.

Gögn.

1. Málskot móttakið 3. nóvember ásamt gögnum.
2. Bréf V2. dags. 14. nóvember 2014 ásamt gögnum.
3. Bréf V1 dags. 26. nóvember 2014.

Málsatvik.

Bifreiðinni A var ekið af Hringbraut og inn á bílastæði við Landspítalann norður eftir akstursleiðinni þar til akstursleiðir mætast við hringtorgslíki á bifreiðarplaninu. Bifreiðinni B var ekið austur akstursleiðina að þeim stað þar sem akstursleiðir mætast og þar varð árekstur með bifreiðunum. Ökumaður A segist hafa ætlað að aka beint áfram en lent í árekstri við B sem hafði komið frá hægri. Ökumaður B segist hafa ekið til vestur og ætlað að beygja til vinstri þar sem akstursleiðirnar mætast en þar hafi árekstur orðið. Á bifreiðarstæðinu er stöðvunarlína, M11 sbr. 27.gr. reglugerðar um umferðarmerki nr. 289/1995 sem gefur til kynna að stöðva skuli við línuna, en ökumaður B ók yfir línuna án þess að stöðva. Ekki er ágreiningur um málsatvik.

Álit.

Ágreiningur málsins snýr að því hvort yfirborðsmerkingar, sem sýna hvítmálaða óbrotna línu þvert á akbraut bifreiðastæðisins, feli í sér fullnægjandi leiðbeiningar um hvar nema skuli staðar, þannig að þær gangi framur almennum umferðarreglum, sbr. 5. gr. umferðarlaga nr. 50/1987. Í tilvitnuðu ákvæði kemur fram að vegfarandi skuli fara eftir leiðbeiningum um umferð sem gefnar eru, m.a. með umferðarmerkjum eða öðrum merkjum á eða við veg sbr. 84. gr. laganna. Í 84. gr. er vísað til heimildar ráðherra til að setja reglur um gerð og notkun slíkra merkja og ítrekað í 2. mgr. 84. gr. að það megi víkja frá almennum umferðarreglum með slíkum merkjum.

Við skýringu á ofangreindum ákvæðum umferðarlaga, verður ekki séð að leiðbeiningar um umferð verði eingöngu sett með sérstökum umferðarskiltum heldur eru merki, í skilningi reglugerðar nr. 289/1995 um umferðarmerki og notkun þeirra, sem á við í þessu máli, talin í ýmsum ákvæðum hennar, ýmist í formi skilta, yfirborðsmerkinga eða annarra merkja. Í 27.gr. reglugerðarinnar er kveðið á um stöðvunarlínu (M II) sem sé óbrotin lína þvert á akbraut sem sýnir hvar nema skal staðar við vegamót eða gangbrautarljós. ÞÓ algengast sé að slíkum yfirborðsmerkingum fylgi sérstakt umferðarskilti sem sýnir einnig biðskyldu verða ákvæði reglugerðarinnar ekki túlkuð þannig að ákvæði 27. gr. reglugerðarinnar séu marklaus án þess að þeim fylgi slíkt umferðarskilti. Það verður þó að athuga að í umræddu ákvæði er gert ráð fyrir því að slík lína sé sett við vegamót eða gangbrautarljós. Í því samhengi er nauðsynlegt að ganga úr skugga um hvort um akstur á bifreiðastæði sé að ræða eða akstur um vegamót. Í 2. gr. umferðarlaga kemur fram að orðið vegamót er skýrt með eftirfarandi hætti:

"Þar sem vegir mætast eða skerast eða vegur greinist."

Í sömu grein kemur fram eftirfarandi skilgreining á orðinu vegur:

"Vegur, gata, gönguslóði, stígur, húsasund, brú, torg, bifreiðastæði eða þess háttar, sem notað er til almennrar umferðar."

Skilgreining á orðunum vegur og vegamót í er mjög rúm í umferðarlögum og verður með hliðsjón af því ekki hægt að skilja orðið vegamót í umræddri 27. gr. reglugerðar nr. 289/1995 öðruvísi en að það geti gilt um akstursleiðir á stórum bifreiðastæðum eins og við Landspítala. Af umræddum heimildum verður því ekki annað ráðið en að sjálfstætt gildi 27. gr. reglugerðarinnar sé fyrir hendi á þessum stað, sbr. áður nefnda heimild í 2. mgr. 84. gr. umferðarlaga.

Við ákvörðun um sakarskiptingu í þessu máli ber að líta til allra aðstæðna þ.á.m. aðstæðna á vettvangi og meta hvort yfirborðsmerkingar hafi í raun verið þannig sýnilegar fyrir ökumann B að hann hefði átt að líta á þær sem leiðbeiningar um að nema staðar eða líta framhjá þeim. Í þessu máli liggja fyrir skýrar ljósmyndir af vettvangi í skýrslu um tjónið sem sýna greinilega að stöðvunarlínan sem hér er deilt um er hvítmáluð og í samræmi við fyrirmæli 27. gr. reglugerðar nr. 289/1995. Þó ekki liggja fyrir að umrædd lína hafi verið máluð af þar til bærum yfirvöldum verður ekki hægt að líta framhjá henni við umferðarleiðbeiningar. Það er algjörlega ómögulegt fyrir ökumenn að vita hvort þær línur sem málaðar eru hverju sinni séu málaðar af réttum aðilum og getur það ekki verið úrslitaatriði varðandi umferðarleiðbeiningar.

Með hliðsjón af ofangreindu að átti ökumaður B að nema staðar við stöðvunarlínu og veita umferð á akstursleið A forgang. Öll sök á árekstrinum verður því að leggja á ökumann bifreiðar B

Niðurstaða.

Ökumaður bifreiðar B ber alla sök á árekstri við bifreið A.

Reykjavík 19. desember 2014.

Þóra Hallgrímsdóttir hdl.

Sigurður Óli Kolbeinsson hdl.

Jón Magnússon hrl.